

Verantwoordelijkheid, aansprakelijkheid en schade bij evenementen

Willem Westermann

19 mei 2015

@16e Informatiebijeenkomst Bijzondere Wetten en
Openbare Orde en Veiligheid

Verantwoordelijk ↔ aansprakelijk

⊕ Deze begrippen worden vaak door elkaar
gehaald, maar ze verschillen wezenlijk:

- een **verantwoordelijk** persoon is verantwoordelijk voor iets of iemand. Hij moet met zorg omgaan met hetgeen waar hij verantwoordelijk voor is.
- een **aansprakelijk** persoon is degene die, als de rechtsplicht niet wordt nageleefd:
 - via het strafrechtelijk traject of via het bestuurlijk traject vervolgd kan worden en/of
 - civielrechtelijk verplicht kan worden schade te vergoeden.

Verantwoordelijk?

- verantwoordelijk
 - (van personen) zich moeten verantwoorden
 - verbonden met zware plichten of zorgen
- verantwoordelijkheid
 - verplichting om te zorgen dat iets goed functioneert, verloopt en om daar rekenschap van te geven
 - taak die zware plichten of zorgen met zich meebrengt
- verantwoordelijkheidsgevoel
 - bereidheid en vermogen om verantwoordelijkheid te dragen

Aansprakelijk?

- aansprakelijk
 - aangesproken kunnen worden om verantwoording af te leggen
- aansprakelijkheid
 - verantwoordelijkheid bij aangerichte schade
- aansprakelijkheidsverzekering
 - verzekering tegen de gevolgen van juridisch vastgestelde aansprakelijkheid

Betrokkenen

- Met wie heeft degenen die een probleem heeft een relatie?
 - opdrachtgever – opdrachtnemer (burgerlijk recht)
 - werkgever – werknemer (burgerlijk recht)
 - bezoeker – organisator (burgerlijk recht)
 - overheid – rechtspersonen, natuurlijke personen (burgers) (publiek recht)

Pyramidedenken

- Degene met een probleem begint 'bovenin' bij degene met wie hij een relatie heeft.
- Of degene die bovenin zit zijn verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid door kan schuiven naar 'beneden' hangt er vanaf.
- Sommige dingen blijven je probleem: 'risico-aansprakelijkheid'.

Ketenaansprakelijkheid?

- Je kan bovenin de piramide ook problemen houden / krijgen met de keten eronder.
- B.v. de 'ketenaansprakelijkheid' voor premies en belastingen.

Actiepunten (I)

- Dingen op papier zetten mag en moet.
- Maar logica van de wet en het dagelijks gebruik blijven; je kan dus niet zo maar veel uitsluiten.
- En moet gewoon je werk goed doen / produkt goed neerzetten.
- RTFM, zowel van de losse onderdelen als van het geplaatste geheel.

Actiepunten (II)

- Wet of normering of branche-handleiding.
- Maak goede voorwaarden bij overeenkomsten.
- Benoemen: al dan niet personeel van de leverancier aanwezig.

Theorie I

- Aansprakelijkheid door Onrechtmatige daad
 - **Onrechtmatigheid** van de daad (handelen of nalaten) (onrechtmatig = in strijd met recht en billijkheid)
 - **Toerekenbaarheid** aan de dader (schuldig of q.q. (qualitate qua) schuldig)
 - **Oorzakelijk verband** tussen daad en schade
 - **Schade**

Voorbeelden onrechtmatige daad

- ⊕ Gevaarlijke situatie in het leven roepen.
- ⊕ Onrechtmatig besluit nemen.
- ⊕ Onvoldoende toezicht houden.

Theorie II

- ⊕ Kwalitatieve aansprakelijkheid (in de hoedanigheid van)
 - Denk aan zaalhouder, organisator, onveilige situaties
- ⊕ Aansprakelijkheid van ouders, eigenaar dier
- ⊕ Is burgerlijk recht (tussen burgers), dus niet strafrecht etc. Kan wel tegelijkertijd!

Ook kwalitatieve aansprakelijkheid voor zaken! (I)

- gebrekkige zaken
- opstallen
- dieren
- Hier hoeft geen toerekenbare onrechtmatige daad te zijn begaan (i.t.t. aansprakelijkheid voor personen)

aansprakelijkheid voor zaken! (II)

Kwalitatieve aansprakelijkheid voor gebrekkige zaken:

1. Gebrek aan een roerende zaak,
 2. bekend is dat zij als zij niet voldoet aan de eisen die men aan de zaak mag stellen
 3. een bijzonder gevaar voor personen/zaken oplevert
 4. en dat gevaar verwezenlijkt zich.
- Let op: bekendheid met concrete gebrek geen vereiste voor aansprakelijkheid.
 - Let op: bijzonder gevaar, dus niet algemeen gevaar dat er altijd al is.

Theorie III

- ⦿ Aansprakelijkheid op basis van overeenkomst.

- ⦿ Check:

- wie is contractpartij?
- wie is bestuurder?
- is je gesprekspartner vertegenwoordigingsbevoegd?
- wie is bij de overheid bevoegd om overeenkomsten te sluiten?

Vraag

- ⦿ Betreden op eigen risico?

Vraag

- De directie stelt zich niet aansprakelijk voor het kwijtraken van jassen en tassen

De directie stelt zich niet aansprakelijk voor diefstal en/of het zoekraken van kledingstukken e.d.

DE DIRECTIE STELT ZICH NIET AANSPRAKELIJK VOOR EVENTUELE ONGEVALLen

Huisregels voldoende?

9.11 Huisregels

Hieronder staan de huisregels van BFU 2015:

Door het festival terrein te betreden ga je akkoord met onze huisregels. Wanneer je je niet houdt aan deze huisregels en aanwijzingen van de organisatie, beveiliging of politie in het kader van de openbare (rechts) orde, kun je van het terrein verwijderd en aangehouden worden.

- Houd je aan aanwijzingen van de organisatie, beveiliging en politie. Dit voor je eigen veiligheid en die van anderen.

- Drugs, wapens, glaswerk, blik en andere gevaarlijk voorwerpen zijn verboden. De beoordeling of voorwerpen gevaarlijk zijn gebeurt door de organisatie en is leidend.

- Op het evenemententerrein dient u desgevraagd mee te werken aan een veiligheidsfouillering of visitatie.

- Agressie of hinderlijk gedrag wordt absoluut niet getolereerd.

- Racistische, seksistische, beledigende en/of discriminerende uitlatingen, in welke vorm dan ook, worden absoluut niet getolereerd.

- De organisatie is niet aansprakelijk voor letsel of andere schade als gevolg van bezoek aan het festival.

- Voor jouw en onze veiligheid maakt het Bevrijdingsfestival gebruik van beveiligingscamera's met opnamen. Iedereen die het festival bezoekt stemt toe in het maken van opnamen. Deze opnamen kunnen als bewijs gebruikt worden. Bij calamiteiten kunnen deze opnamen als ondersteunend

verantwoordelijkheid voor veiligheid op de (werk)vloer

1. Eigen personeel (= medewerkers)
2. Samenwerkenden (anderen of personeel van anderen)
3. Publiek
4. Controlerende instanties

1. Eigen personeel

- Op eigen manier aanpakken
- Op eigen niveau benaderen
- Zelf maatregelen laten snappen
- Zelf maatregelen laten uitvoeren
- Voortrekkers maken in de eigen organisatie (b.v. Arbo-commissie, BHV-ers)
- Fouten? Bijna steeds werkgever de pineut.

2. Samenwerkenden

- ⦿ Locatieverstrekker
- ⦿ Organisator
- ⦿ Facilitaire leverancier

- ⦿ Beschrijf de samenwerking!
 - Huisregels
 - Draaiboeken
 - Tekeningen

Moeilijke samenwerking

Voorbeeld: verhuurde zaal:

- ⦿ wie is verantwoordelijk?
- ⦿ wie coördineert?
- ⦿ wie zorgt voor de bezoeker?
- ⦿ wie is contactpersoon voor diensten?
- ⦿ wie is vergunninghouder?

3. Publiek

- Grotere groepen
- “Buitenstaanders”
- Vinden zichzelf vaak “insiders”
- Zorg van deur tot deur
- Geen bijzaak maar andere hoofdzaak!
- Niet als bijproduct Arbo-wet maar eigen wetgeving!

4. Controle op veiligheid

- Diensten
 - Gemeente
 - Politie
 - Brandweer
 - GG&GD / GHOR
- Instanties
 - Keuringsdienst van Waren → NVWA
 - ‘Arbeidsinspectie’ → Inspectiedienst SZW
 - AID

Hun taak? / Hun verantwoordelijkheid?
Zijn zij ook aansprakelijkheid?

Conclusie m.b.t. schadeafwikkeling

- Bovenin de piramide beginnen
- Goed organiseren → naar beneden, de echte veroorzaker, doorschuiven op basis van goede overeenkomsten en afspraken en goed gebruik.
- Slecht organiseren → organisatie de pineut.
- Letten op piramides naast elkaar: die vragen goede afspraken, goede vergunningteksten en samenwerking!

Vragen?

